

Demografische vooruitzichten

Vluchtelingeninstroom: toename van de demografische groei op korte termijn

Het Federaal Planbureau en de Algemene Directie Statistiek hebben hun demografische vooruitzichten geactualiseerd.

De bevolking zou met ongeveer 85 000 inwoners toenemen in 2016 en 2017. De helft van die groei is toe te schrijven aan de bijkomende vluchtelingenstroom. Die bevolkingsgroei is aanzienlijk, maar toch niet uitzonderlijk; dergelijke groeiveaus werden al waargenomen in een recent verleden, met name tussen 2007 en 2011.

Op lange termijn zou de gemiddelde groei van de bevolking tussen 2020 en 2060 oplopen tot 40 000 inwoners per jaar (tegenover 50 000 over de periode 1991-2014).

Een stijging van de migratiestromen op korte termijn

- De migratiecrisis zou op korte termijn leiden tot een toename van de immigratiestromen. De gekozen hypothese voor de projectie veronderstelt dat de stromen in 2016 gelijk blijven aan die van het laatste kwartaal van 2015, waarna ze geleidelijk dalen om midden 2017 opnieuw de waargenomen niveaus van vóór de migratiecrisis te bereiken.
- Een asielzoeker wordt opgenomen in de bevolkingsstatistiek vanaf het moment dat hij/zij het vluchtelingenstatuut of het statuut van begunstigde van subsidiaire bescherming krijgt. De impact van de migratiecrisis op de bevolkingscijfers is bijgevolg vertraagd en afgezwakt.
- Rekening houdend met de migratiecrisis gaat de projectie uit van een bijkomende stroom van 70 000 vluchtelingen of begunstigten van subsidiaire bescherming voor 2016 en 2017 samen.
- Die hypothese wordt uiteraard omgeven door belangrijke onzekerheden gelet op het onvoorspelbare karakter van talrijke factoren.

Definities

Een **asielzoeker** is een persoon die zijn/haar land van oorsprong heeft verlaten en die bescherming vraagt door een verzoek om internationale bescherming in te dienen.

Een **vluchteling** is een asielzoeker die erkend wordt door de bevoegde autoriteiten.

Het statuut van **begunstigde van subsidiaire bescherming** wordt verleend aan een vreemdeling die niet voldoet aan de voorwaarden om erkend te worden als vluchteling en die een reëel risico loopt op ernstige schade (foltering, doodstraf, bedreiging van het leven in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict) wanneer hij zou terugkeren naar zijn land van oorsprong.

Tabel 1 - Gemiddelde jaarlijkse groei van de waargenomen en geprojecteerde bevolking op korte termijn

Aantallen in duizendtallen en procent tussen 1 januari en 31 december

	1991-2014		2007-2011		2016-2017	
	Aantallen	Groeivoet	Aantallen	Groeivoet	Aantallen	Groeivoet
België	49,6	0,5 %	110,6	0,8 %	84,9	0,8 %
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	8,2	0,8 %	26,4	2,0 %	16,6	1,4 %
Vlaams Gewest	27,8	0,5 %	57,5	0,8 %	43,8	0,7 %
Waals Gewest	13,6	0,4 %	26,7	0,6 %	24,5	0,7 %

Bronnen: 1991-2014, RR en ADS, berekeningen FPB, 2016-2017: Demografische vooruitzichten 2015-2060.

Noot: waarnemingen t.e.m. 01/01/2015; projectie reikt verder.

Een vertraging van het groeiritme van de bevolking op lange termijn

Tegen 2060 stijgt de bevolking van België met 1,8 miljoen ten opzichte van 2015, of een toename van 16 %; dat betekent een gemiddelde jaarlijkse groei met 40 000 inwoners per jaar over die periode (tegenover 50 000 per jaar over de periode 1991-2014):

- Het *extern migratiesaldo* (39 954 in 2014), of het ver-

schil tussen internationale immigraties en emigraties, bedraagt op lange termijn 20 000 individuen per jaar. Het extern migratiesaldo is de belangrijkste groeifactor van de bevolking voor België.

- Het *natuurlijk saldo*, of het verschil tussen geboorten en sterfgevallen, daalt. Die daling wordt vooral verklaard door de toename van het aantal overlijdens wanneer de babyboomgeneraties geleidelijk de leeftijdscategorie 85-plus bereiken vanaf 2030.

Op het niveau van de *gewesten* zou het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tussen 2020 en 2060 gemiddeld ongeveer 8 000 bijkomende inwoners per jaar tellen, het Vlaams Gewest 17 000 en het Waals Gewest 11 000. De jaarlijkse groei over die periode zou voor elk van de drie gewesten kleiner zijn dan die over de periode 1991-2014.

Met uitzondering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou het aantal huishoudens sneller stijgen dan het aantal inwoners.

Het aantal particuliere huishoudens voor België stijgt van 4,82 miljoen in 2015 tot 5,87 miljoen in 2060 (+22 %).

Tabel 2- Bevolkings- en huishoudensvooruitzichten
Aantallen in duizendtallen en procent

	2015 Aantallen	2015-2020		2015-2060	
		Groeivoet	Bijkomende aantallen	Groeivoet	Bijkomende aantallen
Bevolking					
<i>België</i>	11 209	2,8 %	309	16,2 %	1 820
<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>	1 175	5,1 %	60	32,3 %	380
<i>Vlaams Gewest</i>	6 444	2,6 %	165	13,7 %	882
<i>Waals Gewest</i>	3 590	2,4 %	85	15,6 %	559
Huishoudens					
<i>België</i>	4 822	4,1 %	196	21,8 %	1 051
<i>Brussels Hoofdstedelijk Gewest</i>	543	4,4 %	61	26,6 %	145
<i>Vlaams Gewest</i>	2 731	4,1 %	111	19,5 %	532
<i>Waals Gewest</i>	1 548	4,0 %	24	24,2 %	374

Bronnen: 1991-2015, RR en ADS, berekeningen FPB, 2016-2017: Demografische vooruitzichten 2015-2060

Noot: waarnemingen t.e.m. 01/01/2015; projectie reikt verder.

Een scenario gebaseerd op een geheel van hypothesen in een gegeven institutionele en maatschappelijke context, zowel op nationaal als mondiaal niveau

Een belangrijk doel van de demografische vooruitzichten is te helpen *bij de besluitvorming op basis van een scenario bij ongewijzigd beleid en ongewijzigde 'maatschappelijke organisatie'* en niet het voorspellen van de demografische toekomst.

De huidige migratiecrisis toont het belang van een jaarlijkse herziening van de demografische vooruitzichten.

Dat verschijnsel wordt verklaard door een *sterkere groei van de kleinere huishoudens* tegen 2060 (in het bijzonder de alleenstaande huishoudens als gevolg van de vergrijzing, maar ook de eenoudergezinnen).

In het *Brussels Hoofdstedelijk Gewest*, dat een relatief jonge leeftijdsstructuur kent, zal de toename van het aantal alleenstaande huishoudens minder groot zijn. Daarnaast blijft de groei van het aantal huishoudens bestaande uit een gehuwd koppel met kind(eren) positief over de volledige projectieperiode, in tegenstelling tot de twee andere gewesten.

Door de talrijke onzekere factoren die gekoppeld zijn aan de evolutie van de migratiecrisis en de impact ervan op de vluchtelingeninstroom, zou de hypothese over deze crisis niet verwezenlijkt kunnen worden, noch qua niveau noch qua duur.

De onzekerheid over deze hypothese op korte termijn mag echter de onzekerheid over de andere groeideterminanten (migratie, vruchtbaarheid, sterftecijfer), op korte en lange termijn, niet verhullen.

De publicatie '*Demografische vooruitzichten 2015-2060, Bevolking, huishoudens en prospectieve sterftequotiënten*' kan worden besteld, geraadpleegd en gedownload op www.plan.be.

Voor meer informatie:

Marie Vandresse (FPB), vm@plan.be; tel. 02.507.73.62 – bevolkings- en huishoudensvooruitzichten

Johan Duyck (FPB), jd@plan.be; tel. 02/507.73.86 – bevolkingsvooruitzichten

Jean-Marc Paul (FPB), jmp@plan.be; tel. 02/507.74.48 – sterftequotiënten

Stephan Moens (ADS), stephan.moens@economie.fgov.be, 02/277.63.47 – demografische vooruitzichten